

BILAGA!

SAMMANFATTNING av ansökan om utvecklingsbidrag till **förebyggande insatser**

Ansökan insändes till **Länsstyrelsen i Stockholms län, Sociala enheten, Box 22 067, 104 22 Stockholm**

Projektets namn	Att öka gymnasieelevers förmåga att hantera stress samt förebygga psykisk ohälsa och missbruk
Huvudman	Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, box 490, 129 04 Hägersten
Kontaktperson	Anna William-Olsson 08-508 23 362 anna.william-olsson@h-l.stockholm.se
Total projekttid	2008 – 2010
Bakgrund till ansökan	I Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning genomfördes en utbildnings/samverkans halvdag med personal från 4 gymnasieskolor, ungdomsmottagning, familje-/ungdomsbehandlare, fältassistenter, BUP och socialtjänst. Utbildningen bestod i en introduktion av ACT (Acceptance and Commitment Therapy) och Mindfulness (Medveten närvaro) som handlar om att hantera stress och främja hälsa samt också tonårskömet. I detta fall metoderna som riktade till gymnasieelever. Många unga i gymnasieåldern mår dåligt och är stressade. Närpolisen berättar att de haft ökad kontakt med gymnasieskolorna i området pga. utagerande problem bland elever. Ungdomsmottagningen samt fältassistenterna vittnar om både inåtvänd och utagerande problematik i åldersgruppen. Vi som är verksamma inom Hägersten-Liljeholmen är överens om att ACT är både metod-/resultatmässigt och ekonomiskt rekommendabelt. Åtminstone 4 av gymnasieskolorna är intresserade av en fortsättning. För att mäta med att implementera metoden krävs dock extra resurser, framför allt i form av medel till att anställa en projektledare som kan fokusera på uppdraget.
Beskriv insats/målgrupp	Personal inom skola, barn- och ungdomsenheten samt projektledaren utbildas i ACT -metoden. Motiveringsarbete gentemot de skolor som inte visat intresse att delta. Gymnasieeleverna får lära sig metoden under 9 lektionstillfällen i varje klass.
Vad ska ske? Vilken metod ska användas?	En av skolans huvuduppgifter är att hjälpa eleven till en harmonisk och allsidig utveckling för att kunna möta de samhälleliga krav som eleven ställs inför. Acceptance and Commitment Therapy i skolan - Att hantera stress öka elevernas förmåga att hantera stress samt förebygga ohälsa. När man studerar är det svårt att helt undvika stress. En strategi är hitta bra sätt att förhålla sig till stress. Under 9 lektionstimmar får eleverna träning att arbeta med sin förmåga att klara av de krav som de ställs inför. ACT handlar om att acceptera (accept), välja (choose) och göra (take action). Se vidare www.livskompass.se
Hur sker genomförandet?	Det kommer att krävas omfattande motiveringsarbete för att få skolorna att mäta med att prioritera metoden, trots att de är mycket medvetna om behovet. Projektledaren stöttar och marknadsför implementering av metoden. Marknadsföringen sker bl.a. genom att hålla i lektionsomgångar där skolans personal får smak på metoden. När ett antal lärare vid varje skola kan metoden och verksamheten rullar på kommer skolorna själva kunna administrera och finansiera en kontinuerlig verksamhet.

Samverkans- partners	De 14 gymnasieskolor som är verksamma inom stadsdelsområdet
Förväntat resultat	Genom att gymnasieeleverna får lära sig ACT minskar den upplevda stressen. Ångest och depressiva tendenser minskar. Samtidigt förbättras den allmänna psykiska hälsan, den psykologiska flexibiliteten och det subjektiva välbefinnandet. Detta i sin tur minskar alkohol- och drogkonsumtionen samt förekomsten av andra antisociala beteenden.
Utvärderings- metod och genomförande	Processutvärdering sker genom kontinuerlig dokumentation och genomgång av denna. Effektutvärdering sker via Stockholmsenkäten, vars resultat från mars 2008 får göra utgångsläge och effekten mäts i förändringar i resultaten vid kommande enkät i mars 2010.
Kostnad ansökningsåret	Beräknad totalkostnad, 1 260 000 kr
	Egen finansiering, 480 000 kr
	Annan finansiering, 200 000 kr skolpersonal löner + material
	Bidrag som söks hos Länsstyrelsen, 580 000 kr
Postgironummer	Datum, underskrift och telefonnummer

Projektbudget - Förebyggande insatser

Huvudman Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning

Projekt **Att öka gymnasieelevers förmåga att hantera stress samt förebygga psykisk ohälsa och missbruk**

Budgeten avser tiden 2008-08-15 - 2009-08-14

Projekttid: startdatum 2008-08-15

Slutdatum 2010-08-14

Totalt 2 år

Kostnader:

Personalkostnader inkl sociala avgifter

Preventionssamordnare	350 000
Projektledare	250 000
Lärar löner	200 000
Löner styrgrupp-projektgrupp m.fl.	100 000

Utvärdering intern och extern 35 000

Administration

Material, CD skiva till 500 elever	75 000
Dator, telefon	10 000
Trycksaker mm	10 000

Planerade aktiviteter

Utbildning av 20 instruktörer	150 000
Konferenser (föreläsare)	20 000

Andra kostnader

Hyra konferenslokaler	20 000
Hyra kontor för projekt ledare	30 000
Projektledarutbildning	10 000

Total summa 1 260 000

Finansiering

Egen insats

Preventionssamordnare	350 000
Löner styrgrupp-projektgrupp m.fl.	50 000
Administrativa kostnader	30 000
Hyra konferenslokaler	20 000
Hyra kontor för projekt ledare	30 000

Annan finansiering

Lärar löner	200 000
-------------	---------

Sökt projektbidrag från Länsstyrelsen 580 000

SAMMANFATTNING av ansökan om utvecklingsbidrag till förebyggande insatser

Ansökan insändes till Länsstyrelsen i Stockholms län, Sociala enheten, Box 22 067, 104 22 Stockholm

Projektets namn	"Vem ska trösta knyttet?" - Med öppna ögon för de glömda barnen
Huvudman	Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, Box 490, 129 04 Hägersten
Kontaktperson	Anna William-Olsson, tel: 08-508 23 362 e-post: anna.william-olsson@h-l.stockholm.se
Total projekttid	2008 – 2009
Bakgrund till ansökan	I Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning finns sedan många år verksamhet för att stödja barn till missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar samt barn som bevittnat våld och övergrepp mellan vuxna i hemmet. Det är väl dokumenterat att barn med sådana erfarenheter löper en ökad risk att själva hamna i missbruk eller drabbas av psykisk ohälsa. Det är långt ifrån alla barn med dylika erfarenheter som upptäcks och får den hjälp de behöver. För att öka antalet barn som upptäcks och stödet till dem krävs utbildning av personal/vuxna inom förskola, skola, socialtjänst, kyrka m.fl.
Beskriv målgrupp	Personal inom förskola, skola, socialtjänsten, Svenska kyrkan Brännkyrka kontrakt. I stadsdelsområdet finns femton skolor, varav sex också har högstadium och ett sextiototal förskolor organiserade i nio föreskoleområden
Vilken metod ska användas?	Verksamheten inom Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde erbjuds följande ett utbildningspaket med en utbildningsdag av grundkaraktär och en påbyggnadsdag för särskilt intresserade. <u>Grundkurs fas 1</u> <u>"Att öppna ögonen för de Glömda barnen"</u> (En utbildningsdag) F.m. Teaterpjäs med Solveire forumteater "Mamma ska bara vila lite". Se vidare www.solveire.se E.m. Föreläsning av Maria Ungdom/Drogkunskaperna gruppdiskussioner i tvärgrupper Utbildningsdagen ges vid 6 tillfällen med ca: 50 deltagare vid varje tillfälle <u>Fördjupningskurs fas 2</u> <u>"Hur kan jag i min yrkesroll stödja ett glömt barn?"</u> (En utbildningsdag för personal som arbetar med respektive ålderskategori) A För förskolebarn: (Blå Bandet ansvarar) B För lågstadie- och mellanstadiebarn: (Hela Människan ansvarar) C För högstadieungdomar: (Hela Människan ansvarar) D För socialsekreterare/fältassistenter mfl: (Hela Människan och Blå Bandet ansvarar) <u>Utbildning av föräldrar och andra t.ex. idrottsledare</u> Ges vid tre olika tillfällen i olika delar av stadsdelsområdet. Tre timmar per pass. (nya föräldrar varje gång). Föreläsningar, teater "Föräldrafällan" och diskussioner

Grundkurs fas 1 (Heldag max 50 personer)

Förmiddag:

Solvere visar och arbetar med den interaktiva föreställningen "Mamma ska bara vila lite". Detta ger en känslomässig introduktion till ämnet. Här ingår också att arbeta med:

- Gruppstärkande övningar samt
- Attityd- och värderingsövningar kring ämnet.

Eftermiddag:

Drogkunskaperna (Ulf Wahlgren) föreläser om:

- Vikten av samarbete mellan organisationer (skola, socialtjänst, BUP, fritidsgårdar, frivilliga organisationer) och
- hur de olika organisationerna kommer i kontakt och identifierar de glömda barnen.

Efter föreläsningssdelen delas åhörarna upp i mindre tväryrkessmässiga smågrupper för att få:

- Ökad förståelse/insikt om varandras arbetssituation och uppgifter gällande glömda barn
- Få möjlighet till att utbyta yrkeserfarenheter
- Se möjligheter för var samarbete bör äga rum

Pedagoger från Blå Bandet, Hela Människan och Solvere bidrar med övningar för att belysa specifika frågor kring de glömda barnen och deras kontaktytor till de vuxna.

Påbyggnadskurs fas 2 (heldag, max 50 personer)

Dagen leds av Blå Bandet

Påbyggnadskurs fas 2 A (Förskola)

Vad innehåller våra utbildningsdagar?

- Allmän information om alkoholbruk
- Var går gränsen mellan bruk och missbruk?
- Barns tankar om alkohol
- Föräldrarna och andra vuxna som förebilder
- Bubbelfrågor – våga snacka om alkohol!
- Alkoholhandlingsplan i kommunen
- Konkreta tips

Påbyggnadskurs fas 2 B (Låg- och mellanstadiet)

Dagen leds av Hela Människan, medverkan av Drogkunskaparna och Solveire

Teoretisk utbildningsdel

Början till framtagande av policy och handlingsplaner:

Förmiddag:

”Handlingsplaner gällande de glömda barnen för din skola område”

Dagen skall leda till en pärm, ett dokument, som kan användas av all personal där det beskrivs hur man i din skola skall hantera upptäckten av ett ”glömt barn” och dess familj.

- Inom vilka ramar är mitt ansvarsområde som lärare/kurator/skolsköterska/rektor?
- Vad är innehållet inom mitt ansvarsområde som lärare/kurator/skolsköterska/rektor?
- Vem kontaktar jag först på skolan när jag har misstanke?
- Vilka på skolan bör vara informerade först innan kontakt tages utanför skolan?
- Vilka kontakter skall göras utanför skolan och i vilken ordning?
- Vad säger jag till föräldrarna när jag inleder kontakten och vad har de fått för information från skolan när barnet började här?
- Vad säger jag till Socialtjänsten när jag inleder kontakten och vad har de fått för information från skolan gällande vår handlingsplan?
- Andra instansers roller?
- Hur samarbetar/stödjer vi processen med ungdomen/familjen/socialtjänsten i det vidare arbetet?

Eftermiddag:

Utgå från tankarna kring handlingsplanerna och därifrån se vilka svårigheter som kan finnas som hinder.

T.ex.

- att som skolpersonal genomföra samtal med elev som man misstänker inte har det bra.
- eller med en förälder med ett misstänkt missbruk.

Tanken är att man härigenom får träna sig genom att få möjlighet att träna svåra bemötandesituationer i ett fiktivt sammanhang där man har möjlighet att få göra misstag och få feedback. Här möts utbildning och implementering så att det blir lättare för deltagarna att fortsätta arbetet på hemmaplan direkt efter avslutad utbildning. Handlingsplanen finns med som stöd under denna del av utbildningen och även senare på arbetsplatsen.

Påbyggnadskurs fas 2 C (Högstadiet)

Dagen leds av Hela Människan medverkan av Drogkunskaparna och Solvere

Teoretisk utbildningsdel

Början till framtagande av policy och handlingsplaner:

Förmiddag:

”Handlingsplaner gällande de glömda barnen för din skola/område”,

Dagen skall leda till en pärm, ett dokument, som kan användas av all personal där det beskrivs hur man i din skola skall hantera upptäckten av ett ”glömt barn” och dess familj.

- Inom vilka ramar är mitt ansvarsområde som lärare/kurator/skolsköterska/rektor?
- Vad är innehållet inom mitt ansvarsområde som lärare/kurator/skolsköterska/rektor?
- Vem kontakter jag först på skolan när jag har misstanke?
- Vilka på skolan bör vara informerade först innan kontakt tages utanför skolan?
- Vilka kontakter skall göras utanför skolan och i vilken ordning?
- Vad säger jag till föräldrarna när jag inleder kontakten och vad har de fått för information från skolan när barnet började här?
- Vad säger jag till Socialtjänsten när jag inleder kontakten och vad har de fått för information från skolan gällande vår handlingsplan?
- Andra instansers roller?
- Hur samarbetar/stödjer vi processen med ungdomen/familjen/socialtjänsten i det vidare arbetet?

Eftermiddag:

Utgå från tankarna kring handlingsplanerna och därifrån se vilka svårigheter som kan finnas som hinder.

T.ex.

- att som skolpersonal genomföra samtal med elev som man misstänker inte har det bra.
- eller med en förälder med ett misstänkt missbruk.

Tanken är att man härigenom får träna sig genom att få möjlighet att träna svåra bemötandesituationer i ett fiktivt sammanhang där man har möjlighet att få göra misstag och få feedback. Här möts utbildning och implementering så att det blir lättare för deltagarna att fortsätta arbetet på hemmaplan direkt efter avslutad utbildning. Handlingsplanen finns med som stöd under denna del av utbildningen och även senare på arbetsplatsen.

Påbyggnadskurs fas 2 D (Socialsekreterare, fältassistenter, diakoner, präster och församlingspedagoger m.fl..

Dagen leds av Hela Människan och Blå Bandet

Hur arbetar vi med de glömda barnen i vår stadsdelsförvaltning?

Vad har vi för policy?

Samhällets och vår relation till alkohol. Historisk tillbakablick och nuläget.

Att växa upp i en missbrukarfamilj

Grundkunskap om hur drogberoende (alkohol, narkotika mm) utvecklas och vilka är dess konsekvenser.

Läkemedelsberoendet och dess följder.

Barn- och ungdomspsykologi. Vilka är barnens behov?

Barns utveckling ur ett utvecklingspsykologiskt perspektiv.

Hur vi kan stödja barnet/den unge? Socialtjänstens roll.

Vem är en vettig vuxen?

Den vettiga vuxnes mandat, behörighet och egna motiv.

Utbildning av föräldrar

Kvällarna leds av Hela Människan och Blå Bandet med medverkan av Solveire

Kursinnehåll:

- "Vara vettig vuxen" utbildning av Hela Människan och Blå Bandet

Samhällets och vår relation till alkohol. Historisk tillbakablick och nuläget.

Att växa upp i en missbrukarfamilj

Grundkunskap om hur drogberoende (alkohol, narkotika mm) utvecklas och vilka är dess konsekvenser.

Läkemedelsberoendet och dess följder.

Barn- och ungdomspsykologi. Vilka är barnens behov?

Barns utveckling ur ett utvecklingspsykologiskt perspektiv.

Hur vi kan stödja barnet/den unge? Socialtjänstens roll.

Vem är en vettig vuxen?

Den vettiga vuxnes mandat, behörighet och egna motiv.

- "Föräldrafällan" ledd av Solveire som visar och arbetar med en interaktiv föreställning för föräldrar till tonåringar om att sätta gränser och vara en "vettig vuxen" i bl.a. alkohol och drogfrågor.

Här finns också en möjlighet att utöka konceptet med en workshop för föräldrar där de bl a kan få ta upp och arbeta med svåra situationer med sina tonåringar i alkohol och drogfrågor samt att sätta gränser och vara en "vettig vuxen".

Hur sker genomförandet?	Utbildning till personal inom förskola, skola, socialtjänst, Svenska kyrkan Brännkyrka kontrakt.
Samverkanspartners	Hela Människan, Blå Bandet, Solvei, Drogkunskaparna (Maria Ungdom) och Svenska kyrkan Brännkyrka kontrakt.
Förväntat resultat	Att vi som arbetar och träffar barn i olika sammanhang känner till och väl vet vilka olika verktyg vi har för att upptäcka, stödja och verka för att de glömda barnen inte ska förbli osynliga mitt ibland oss och att vuxna vågar agera när man misstänker att barn far illa.
Utvärderingsmetod och genomförande	Enkäter efter varje utbildningsdag med frågor som vi sammanställer till ett större kompendium efter avslutat projekt.
Kostnad ansökningsåret	Se bifogad budgetspecifikation
Postgironummer	Datum, underskrift och telefonnummer

Projektbudget - Förebyggande insatser

Huvudman Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning
Projekt Med öppna ögon för de glömda barnen

Budgeten avser tiden 2008-08-15 - 2009-08-14

Projekttid: startdatum 2008-08-15 Slutdatum 2009-08-14 Totalt 1 år

Kostnader:

Personalkostnader inkl sociala avgifter

Projektsamordnare	100 000
Projektledare	200 000
Löner förskollärare	100 000
Löner social omsorg	100 000
Löner lärare	72 000
Löner styrgrupp-projektgrupp m.fl.	125 000
Föreläsare	70 000

Utvärdering intern och extern 20 000

Administration

Dator, telefon	10 000
Trycksaker mm	10 000

Planerade aktiviteter

Fas 1 grundutbildning 6 ggr	240 000
Fas 2 fördjupning 4 ggr	120 000
Föräldrautbildning	75 000

Andra kostnader

Hyra konferenslokaler	24 000
Hyra kontor för projekt ledare	12 000

Total summa

1 278 000

Finansiering

Egen insats

Projektsamordnare	100 000
Löner styrgrupp-projektgrupp m.fl.	10 000
Administrativa kostnader	10 000
Hyra konferenslokaler	12 000
Hyra kontor för projekt ledare	12 000
Avdelningen för social omsorg	100 000
Förskoleavdelningen	100 000

Annan finansiering

Lärar löner	72 000
Hela människan	100 000
Blå Bandet	25 000
Svenska kyrkan Brännkyrka kontra	25 000
Löner styrgrupp	75 000

Sökt projektbidrag från Länsstyrelsen

637 000